

Asia: VN/22705/2020

Osakeyhtiölain toimivuus ja muutostarpeet

Yleistä

1. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on arvioitu, että osakeyhtiölaki ei ole kokonaisuudistuksen tarpeessa. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

-

2. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on todettu osakeyhtiölain tehtävänä olevan yhtiöoikeudellisten suhteiden sääntelyn (ks. myös HE 109/2005 vp., s. 36). Yritystoiminnan muiden sidosryhmien aseman on todettu määräytyvän pääosin erityislainsäädännön (esimerkiksi ympäristö-, työ-, kuluttaja- ja verosääntely), osakeyhtiölain maksunsaantijärjestyksen (osakkaiden viimesijaisuus) ja muiden tekijöiden perusteella (mm. sidosryhmät, media). Mitä mieltä olet tästä sääntelyn lähtökohdasta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida vastaustasi.

-

3. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 34) on arvioitu, ettei ole välitöntä tarvetta erilliselle pienyhtiölaille. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arvioita.

-

4. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 35-38) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty seuraavia osakeyhtiölain peruslinjauksia ja tavoitteita:

-kustannustehokkuus

-joustavuus

- selkeys
- ennakoitavuus
- kansallisen lisäsääntelyn ("gold plating") välttäminen EU:sta johtuvien velvoitteiden kansallisessa täytäntöönpanossa
- sidosryhmien riittävä vähimmäissuoja

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä linjausta/tavoitetta lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Jos yllä olevasta listasta puuttuu mielestäsi jokin tärkeä tavoite tai tavoitteet on esitetty liian yleisellä tasolla, voit kommentoida tavoitteita muutenkin.

- joustavuus
- selkeys
- ennakoitavuus

5. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 38-48) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty osakeyhtiölain keinovalikoimaa ja sen toimivuutta. Selvityksissä on erityisesti kiinnitetty huomiota seuraaviin sääntelykeinoihin:

- rajoitusten ja muotomääräysten poistaminen ja keventäminen
- säänneltyjen toimintamahdollisuuksien lisääminen
- sääntelyn tahdonvaltaisuuden (hallittu) lisääminen
- yleisten periaatteiden merkityksen korostaminen
- yhtiöiden hyvän hallinnointitavan tarkempi sisältö itsesääntelyn ja yhtiökäytännön varassa
- sääntelyn selkeys
- oikeussuojan tehostaminen

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä keinoa lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Voit myös muuten kommentoida tarkemmin esitettyjä keinoja ja/tai esittää omia täydentäviä keinojasi (yksittäisiä muutosehdotuksia koskevan palautteen pyydämme antamaan jäljempänä ao. kohdissa).

- rajoitusten ja muotomääräysten poistaminen ja keventäminen
- sääntelyn tahdonvaltaisuuden (hallittu) lisääminen
- sääntelyn selkeys

6. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 49-53) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty yhtiölain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita sekä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi huomioitavia seikkoja. Mitä mieltä olet näistä osakeyhtiölain tavoitteista?

kilpailukykyisyys ja tehokkuus ovat erittäin tärkeitä tavoitteita

Alla voit kommentoida lain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita:

-

7. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä yksittäisiä yhtiölain muutostarpeita on käsitelty ns. arviointityökalun avulla. Arviointityökalussa muutostarpeiden toteuttamiskelpoisuutta ja merkittävyyttä arvioitiin pisteyttämällä muutostarpeet viiden arviointikriteerin perusteella (s. 56-58).

Kriteereitä olivat: 1) konsensus muutostarpeen merkityksellisyydestä, 2) muutostarpeen konkreettinen toteutus, 3) yhteiskunnallinen vaikuttavuus, 4) todennäköisyys konkreettiselle parannukselle ja 5) toteutuksen vaativuus ja riskit. Mitä mieltä olet arviointityökalun mukaisen tarkastelun tarkoituksenmukaisuudesta?

arviointityökalun mukainen tarkastelu on melko tarkoituksenmukaista

Alla voit kommentoida yleisesti arviointityökalun kriteerejä ja niiden soveltamista:

-

8. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain kehittämisen tavoitteita, lähtökohtia, keinoja sekä lain kehittämisessä huomioon otettavia seikkoja:

-

Osakeyhtiöiden digitalisointi

9. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 59 ja 73-83) ehdotetaan osakeyhtiölakiin (1 luku) lisättäväksi uusi selventävä yleissäännös digitaalisista toimintatavoista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

10. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 59 ja 79-80) mukaan laissa tulisi säätää osakkeenomistajan sähköisen yhteystiedon toimittamisesta yhtiölle (yhtiöjärjestysmääräys) sekä osakasluettelon kerättävien sähköisten yhteystietojen rajoitetusta julkisuudesta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

11. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 60 ja 83-105) ehdotetaan osakkeiden digitalisoinnin ja keskitetyn osakasluettelon edistämistä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta ja selvityksessä kuvattuja toteutusvaihtoehtoja.

-

12. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60 ja 80-83) ehdotetaan sähköisiin yhtiökokouskutsuihin siirtymiseksi kirjallisen kokouskutsun vaatimuksen korvaamista henkilökohtaisen kokouskutsun vaatimuksella (OYL 5:20). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

13. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 105-116) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää mahdollisuudesta järjestää täysin virtuaalinen yhtiökokous ilman perinteistä fyysistä kokouspaikkaa (OYL 5:16). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

14. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 115-116) on hahmoteltu seuraavia täysin virtuaalisen yhtiökokouksen sääntelyn keskeisiä periaatteita:

- täysin virtuaalinen yhtiökokous on mahdollinen kaikille osakeyhtiöille
- täysin virtuaalisen yhtiökokouksen pitäminen edellyttää nimenomaista yhtiöjärjestyksen määräystä
- hallitus päättää täysin virtuaalisen yhtiökokouksen järjestämisestä kutsuessaan yhtiökokousta koolle, jolle yhtiöjärjestyksessä veloiteta täysin virtuaalisen kokouksen järjestämiseen
- täysin virtuaalisen kokouksen järjestäminen ja riittävät osallistumisohjeet tulee esittää selkeästi kokouskutsussa
- osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla
- osakkeenomistajalla on oltava tavallista yhtiökokousta vastaava reaaliaikainen mahdollisuus esittää kysymyksiä, käyttää puheenvuoroja, tehdä ehdotuksia sekä äänestää
- yhtiökokousasiakirjat on pidettävä esillä yhtiön internetsivuilla tai virtuaalisessa yhtiökokouksessa käytettävällä alustalla
- mahdollisena vähemmistönsuojaelementtinä olisi harkittava, tulisiko osakkeenomistajien vähemmistölle (esimerkiksi 1/10 kaikista osakkeista) antaa oikeus vaatia fyysisen yhtiökokouksen järjestämistä

Mainitse alla mielestäsi tärkeimmät periaatteet täysin virtuaaliselle yhtiökokoukselle. Halutessasi voit perustella vastauksesi tai kommentoida muuten ehdotusta. Jos sääntelyn periaatteita ei vastausvaihtoehdossa ole mielestäsi kuvattu riittävän kattavasti, voit myös ehdottaa omia lisäedellytyksiä tai huomioitavia seikkoja.

- täysin virtuaalisen yhtiökokouksen pitäminen edellyttää nimenomaista yhtiöjärjestyksen määräystä
- osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla
- täysin virtuaalisen kokouksen järjestäminen ja riittävät osallistumisohjeet tulee esittää selkeästi kokouskutsussa

15. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 117-118) mukaan pörssiyhtiöiden verkkosivujen osoitteen rekisteröimisen tulisi olla pakollista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

16. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60) mukaan rekisteriviranomaisen kielivaatimuksia tulisi keventää siten, että englanninkieliset liiteasiakirjat voitaisiin lähtökohtaisesti toimittaa rekisteriviranomaiselle ilman virallista käännöstä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

17. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiöiden digitalisointia koskevia arvioita ja ehdotuksia:

-

Yrityksen yhteiskuntavastuun täsmentäminen

18. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60-61 ja 149) mukaan ei ole perusteltua täsmentää yhtiön toiminnan tarkoitusta (OYL 1:5 §) ja johdon tehtävää (OYL 1:8 §) koskevia yleissäännöksiä. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

-

19. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 150-151) on arvioitu mahdollisuutta helpottaa yhtiön toiminnan tarkoituksen täydentämistä/tarkentamista kontrolloidulla tavalla siten, että (rajoitetun) yhteiskuntavastuun lisäksi myös osakkeenomistajien varallisuus oikeudet olisivat kohtuullisella tavalla määriteltyjä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä selvitettävä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

20. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 151-152) on arvioitu mahdollisuutta täsmentää osakeyhtiölain vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä siten, että ne korostaisivat johdon velvollisuutta noudattaa ympäristölainsäädäntöä (käännetty todistustaakka). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

21. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön yhteiskuntavastuun täsmentämistä koskevia arvioita ja ehdotuksia:

-

Muuttuvan työnteon ottaminen huomioon sääntelyn rakenteissa

22. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 161-171) mukaan tiliotetta/maksukuittia tulisi pitää riittävänä todisteena kaikkien yksityisten yhtiöiden osakkeiden maksujen kontrolloinnissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

23. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 171-183) suositellaan, että yksityisissä yhtiöissä vaatimus apporttimaksujen pakollisesta tilintarkastajan lausunnosta muutettaisiin ns. "turvasatamasäännökseksi". Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

24. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 183-194) mukaan voidaan harkita osakeyhtiölaissa säädettäväksi vaatimuksesta, jonka perusteella erityisen tarkastuksen suorittajan tulee toimittaa tarkastusraportti myös suoraan hakijalle (OYL 7 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

25. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 202) mukaan osakkeiden vaihdannanrajoituslausekkeita koskevasta tyyppipakkoperiaatteesta luopumiselle ei ole yksiselitteistä kannatusta. Olisiko mielestäsi syytä luopua tyyppipakkoperiaatteesta?

kyllä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

26. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää ns. etuostolausekkeesta (OYL 3 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

27. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202-205) mukaan osakeyhtiölakiin tulisi sisällyttää informatiivinen maininta, jonka perusteella osakkeenomistajalle voidaan antaa oikeus, mutta ei velvollisuutta, lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet (OYL 15:10). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia myös yhtiöjärjestysmääräys osakkeenomistajan velvollisuudesta lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet.

-

28. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 207-212) ehdotetaan OYL 18:1 §:n täydentämistä siten, että lunastusraja on mahdollista määrätä yhtiöjärjestyksessä toisin vähemmistön eduksi; ts. vähemmistöosakkaat voisivat vaatia lunastusta pienemmälläkin omistuksen keskittymisellä kuin 90 % ja vastaavasti enemmistöomistajan lunastuskynnystä voitaisiin nostaa korkeammalle kuin 90 % ("epäsymmetrinen tahdonvaltaisuus"). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia yhtiöjärjestysmääräys, jonka perusteella vähemmistöosakkeiden oikeus vaatia lunastusta syntyisi vasta korkeamman kuin 90 % omistuksen keskittymisen johdosta.

-

29. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 216-219) ehdotetaan mahdollistettavaksi julkinen rekisteröityminen yhdenyhtiöksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei lainkaan tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

30. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 222) ehdotetaan ns. malliyhtiöjärjestyksen laatimista verkostotalouden yrityksille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

31. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 219-221) mukaan yleistoimialan käytön rajoittaminen ei ole osakeyhtiöoikeuden näkökulmasta perusteltua. Mitä mieltä olet arviosta?

jokseenkin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

-

32. Alla voit kommentoida yleisesti muuttuvan työnteon huomioon ottamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Osakeyhtiölain tarjoama oikeussuoja

33. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 231-237) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi yhtiön vahingonkorvausvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

34. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 237-242) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi, tulisiko osakeyhtiölakiin ottaa säännös, jonka perusteella yhtiöllä on regressioikeus johtohenkilön aiheuttamaan vahinkoon. Oikeus voisi tietyissä tilanteissa ulottua yli johdon vastuuta koskevan viiden vuoden kanneajan. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

35. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 242-244) ehdotetaan selvitettäväksi johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuuden rikkomiseen perustuvan vahingonkorvausvelvollisuuden laajentamista osakkeenomistajien eduksi tietyissä tilanteissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

36. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 244) ehdotetaan selvitettäväksi yhteisvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa niitä tilanteita varten, joissa useat tahot ovat yhdessä aiheuttaneet vahingon. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

37. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 247-258) ehdotetaan selvitettäväksi osakeyhtiöriidan määrittelemistä osakeyhtiölaissa ja osakeyhtiöriitojen keskittämistä 1–2 käräjäoikeuteen. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

38. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 257) mukaan on syytä selvittää lakisääteisen välimiesmenettelyn käytön laajentamista rajattuihin asiaryhmiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

39. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 259-263) ehdotetaan riippumattoman asiantuntijaelimen perustamista lausumaan ennakkollisesti osakeyhtiölain ja osakeyhtiöoikeudellisten periaatteiden tulkinnasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

40. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 263-265) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin lisätä vastuuvakuuttamista koskeva säännös. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

41. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain tarjoamaan oikeussuojaan liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Varojenjako

42. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104) ehdotetaan tasetestin säilyttämistä kaikkien osakeyhtiöiden osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

43. Velkojiensuojaselvityksessä (s. s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin dokumentointivelvollisuudesta (maksukykyvarmenne). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

44. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin mukaisen arvion suorittamisajankohdasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

45. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104-105) ehdotetaan kaikkien osakeyhtiöiden oman pääoman jakamista vapaaseen ja jakokelvottomaan omaan pääomaan (OYL 8:11.1-2 §) sekä jakokelpoisten varojen määrittelyä nykyistä sääntelyä vastaavasti (OYL 13:5 §). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

46. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104 ja 222-) esitetään velkojiensuojamenettelystä luopumista yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen yhteydessä (julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. jäljempänä kysymykset 48 ja 49). Sama koskisi kaikkien yhtiöiden osalta myös vanhoja ylikurssi- ja vararahastoja. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

47. Alla voit kommentoida yleisesti varojenjaon edellytyksiin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Velkojiensuojamenettely osakepääoman alentamisessa, sulautumisessa ja jakautumisessa

48. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 223) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamiseen sovellettavan velkojiensuojamenettelyn kuulutusajan lyhentämistä (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

49. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 222) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osalta tappion kattamiseksi tehdyn osakepääoman alentamisen aiheuttaman varojenjaon kolmen vuoden karenssiajan (OYL 14:2.2 §) poistamista (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

Velkojiensuojaselvityksessä muita osakepääoman alentamisen sääntelyvaihtoehtoja (tilintarkastajan lausunto, velkojan vastustusoikeuden sääntely, s. 224) ei pidetty siinä määrin toteuttamiskelpoisina, että

niiden osalta olisi kirjoitettu säännösluonnokset. Alla voit halutessasi kommentoida näitä muita vaihtoehtoja tai esittää oman vaihtoehtosi sääntelyn kehittämiseksi:

-

50. Velkojensuojaselvityksessä (s. 247-) esitetään kahta vaihtoehtoista ratkaisua sulautumista ja jakautumista koskevan velkojensuojamenettelyn kehittämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

-

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

51. Velkojensuojaselvityksen (s. 255) mukaan sulautumiseen ja jakautumiseen liittyviä määräaikoja olisi mahdollista lyhentää. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta. Halutessasi voit kommentoida, tulisiko lyhentämisen koskea kaikkia sulautumisia ja jakautumisia vai tiettyjä tarkemmin rajattuja järjestelyjä (esim. täysin omistetun tytäryhtiön sulautuminen, jossa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettely ei tule kyseeseen).

-

52. Velkojensuojaselvityksen (s. 263) mukaan laissa ei ole tarpeen määritellä velan tai velkojan käsitettä. Mitä mieltä olet arviosta?

-

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

53. Alla voit kommentoida yleisesti velkojensuojamenettelyihin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Yhtiön oman pääoman menettäminen ja purkaminen

54. Velkojensuojaselvityksessä (s. 50-57) on käsitelty kolmea vaihtoehtoista mallia yhtiön oman pääoman menettämistä koskevan säännöksen (OYL 20:23 §) selventämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

-

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

55. Velkojensuojaselvityksessä on yhtiön purkamisen osalta (s. 183--193) käsitelty neljää sääntelyvaihtoehtoa yhtiön purkamisen helpottamiseksi. Ehdotetut mallit on tarkoitettu vaihtoehtoisiksi nykyisen purkumenettelyn rinnalle. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: lisätään lakiin uusi, kaikkiin yksityisiin osakeyhtiöihin sovellettava kevennettyä purkumenettelyä koskeva säännös

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

56. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön purkamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Sääntelyn sujuvoittaminen

57. Velkojensuojaselvityksessä on omien osakkeiden hankinnan rahoituskiellon (OYL 13:10 §) osalta käsitelty kolmea erilaista sääntelyvaihtoehtoa (s. 57-81). Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: yksityisen osakeyhtiön osalta ei erillistä rahoitusapusääntelyä ja julkisten yhtiöiden osalta sovelletaan yhtiöoikeusdirektiivin mahdollistamaa poikkeusta

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

58. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 274) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin sisällyttää keskeiset olettamasäännökset äänileikkurista (äänileikkuri edellyttäisi kuitenkin aina nimenomaista yhtiöjärjestysmääräystä). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

59. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 278) mukaan laissa olisi syytä säännellä siitä, millä edellytyksillä luottamuksellista hallitustietoa voidaan antaa ulkopuolisille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

60. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 282) ehdotetaan osakeantijärjestelyjen helpottamiseksi, että omien osakkeiden luominen yhtiölle itselleen tehtäisiin nykyistä helpommaksi. Vaihtoehtoisesti ehdotetaan osakkeiden maksukontrollin lieventämistä erityisesti pörssiyritysten osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

61. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 298) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää yhtiön kotipaikan siirrosta ETA-alueella tai myös sen ulkopuolella. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

62. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 299) ehdotetaan, että rajat ylittävä sulautuminen sallittaisiin osakeyhtiölaissa myös EU/ETA:n ulkopuolelle rekisteröityjen yhtiöiden kanssa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

63. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 300) ehdotetaan harkittavaksi osakeyhtiölakiin säännöksiä liiketoimintasiirrosta järjestelyjen yksinkertaistamiseksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

64. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 303) ehdotetaan johdon vastuuta määrittävää liiketoimintapäätösperiaatetta (business judgment rule)koskevan säännöksen ottamista osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

65. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 304) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi keskinäisiä yhtiöitä koskevien olettamasäännösten sisällyttämistä osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

66. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 267) ehdotetaan lähipiirin määritelmän, esteellisyysääntelyn pörssi-yhtiön yhtiökokouksessa ja muiden SHRD II -liitännäisten säännösten (OYL 1:11, 1:12, 5 ja 6 luvut) selventämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

67. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 65 ja Liite 5 s. 266) on arvioitu yleistä osakeyhtiölain sujuvoittamista. Selvityksessä tunnistettiin yli sata erilaista muutosehdotusta, joista suurin osa on teknisluonteisia. Selvityksen laatijoiden käsitys on, että ainakin osan näistä kustannus-hyötysuhde on hyvä ja siksi ne kannattaisi toteuttaa. Kaikkien kehittämisselityksien arviointi ei ole osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen puitteissa ollut mahdollista. Tästä syystä ehdotukset on asetettu tärkeysjärjestykseen käyttäen em. viisikriteeristä arviointityökalua (ks. Liite 7 s. 348) ja 28 eniten pisteitä saanutta ehdotusta on arvioitu tarkemmin sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevassa osiossa.

Alla voit antaa mahdolliset kommentit niistä osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (liite 5) esitetyistä sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevista arvioista ja ehdotuksista, joista ei ole nimenomaista kysymystä edellä:

Osakeyhtiölaissa ei nimenomaisesti sallita optio-oikeuksien nojalla vastikkeetta tapahtuvaa osakkeiden merkintää. Käytännössä tällaiselle menettelylle olisi kuitenkin tarve ja asia on epäselvä. Kun merkintähinta voidaan nykyään asettaa esim. yhdeksi sentiksi osakkeelta, muutos ei tosiasiallisesti vaikuttaisi kenenkään aineellisiin oikeuksiin. Osakeyhtiölain 10 lukuun voitaisiin lisätä nimenomainen maininta osakkeiden antamisesta vastikkeetta optio-oikeuksia käytettäessä.

Muut kommentit

68. Tässä osiossa voit halutessasi kommentoida aiheita ja tehdä ehdotuksia, joita selvityksissä ja tässä lausuntopyyntöissä ei ole käsitelty. Voit myös antaa muuta palautetta, joka on mielestäsi syytä ottaa huomioon osakeyhtiölain muuttamista koskevista hankkeista päätettäessä.

Tahdonvaltaisuudesta

Vuonna 2006 toteutetun osakeyhtiölain kokonaisuudistuksen yhtenä tarkoituksena oli osakeyhtiölain uudistaminen siten, että osakeyhtiölaki palvelisi mahdollisimman hyvin erityisesti pieniä osakeyhtiöitä, jotka muodostavat valtaosan osakeyhtiöiden kokonaismäärästä.

Pienien osakeyhtiöiden toimintaa pyrittiin helpottamaan mm. lain aiempaa selkeällä kirjoitusasulla sekä tahdonvaltaisuutta lisäämällä.

Osakeyhtiölain 1 luvun 9 §:n mukaan:

”Osakkeenomistajat voivat yhtiöjärjestyksessä määrätä yhtiön toiminnasta. Yhtiöjärjestykseen ei voida ottaa määräystä, joka on tämän lain tai muun lain pakottavan säännöksen taikka hyvän tavan vastainen.”

Säännös on tarkoitettu informatiiviseksi mutta se ei ole onnistunut tehtävässään parhaalla mahdollisella tavalla. Kaikista voimassa olevista osakeyhtiölain säännöksistä ei käy selvästi ja yksiselitteisesti ilmi niiden dispositiivinen tai indispositiivinen luonne, vaan eräissä tilanteissa osakeyhtiölain yksityiskohtaisten säännösten pakottavuus on tulkittava säännöksen tarkoituksen perustella.

Lakimieskoulutuksen saanut henkilö on pätevä arvioimaan yksittäisten osakeyhtiöoikeudellisten säännösten tarkoitusta – maallikko taasen ei ole.

Etenkin pienten osakeyhtiöiden vastuuhenkilöt ovat yrittäjiä, eikä pienillä osakeyhtiöillä ole muutoinkaan käytettävissään riittäviä resursseja juridisten neuvonantajien asettamiseksi yhtiön toimielimiin. Pienet osakeyhtiöt ohjaavat resurssinsa ydinliiketoimintansa harjoittamiseen ja merkittävin lainopillinen tieto löytyy yleensä pienen osakeyhtiön kirjanpitäjältä tai tilintarkastajalta.

Osakeyhtiölain tahdonvaltaisuutta koskevaa sääntelyä tuleekin selventää nykyisestä oikeustilan selkeyttämiseksi siten, että pienillä yrittäjävetoisilla osakeyhtiöillä olisi nykyistä paremmat keinot arvioida toimiensa lainmukaisuutta.

Vuonna 2013 toteutetussa osuuskuntalain uudistuksessa lisättiin osuuskuntalain tahdonvaltaisuutta yritysten toimintavapauden lisäämiseksi.

Osuuskuntalain 1 luvun 9 §:n mukaan:

”Jäsenet voivat säännöissä määrätä osuuskunnan toiminnasta. Sääntöihin ei voi ottaa määräystä, joka on tämän lain tai muun lain pakottavan säännöksen vastainen.”

Lainkohta ei muuttanut vallitsevaa oikeustilaa, vaikka aiemmassa osuuskuntalaissa tahdonvaltaisuudesta ei ollutkaan nimenomaista säännöstä.

Itse lakitekstissä tahdonvaltaisuus implementoitiin tehokkaalla tavalla siten, että dispositiivisten säännösten kohdalla niiden tahdonvaltaisuus ilmaistiin ilmaisulla: ”jollei säännöissä määrätä toisin.”

Osuuskuntalaki mahdollistaa etenkin ei-lakimieskoulutuksen saaneelle yrittäjälle selvän ja yksiselitteisen tavan varmistua lain olettamasäännöksestä poikkeamisen mahdollisuudesta. Tämä on omiaan mahdollistamaan yhtiön toiminnan rakentamisen juuri kyseistä elinkeinotoimintaa mahdollisimman hyvin palvelevaksi.

Osuuskuntalain mallina toimi vuoden 2006 osakeyhtiölaki ja osuuskuntalain tahdonvaltaisuuden selkeyttämiskeinot tulisikin ottaa käyttöön myös osakeyhtiölaissa tahdonvaltaisuuden selkeyttämiseksi.

Vallitsevan oikeustilan selventäminen ja oikeusvarmuuden vahvistaminen ovat omiaan laskemaan transaktiokustannuksia ja siten tehostamaan yritystoimintaa.

Optio- ja muiden 10 luvun tarkoittamien erityisten oikeuksien antamista koskeva päätöksenteko

Osakeyhtiölain 10 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa määrätään siitä, että erityisten oikeuksien antamista koskevassa päätöksessä on mainittava osakkeen merkintähinta.

Käytännön tasolla nykymuotoinen kirjaus on omiaan aiheuttamaan tulkintavaikeuksia, sillä rekisteriviranomainen tulkitsee ko. lainkohtaa siten, että optio-oikeuksia tai muiden erityisten oikeuksien antamista koskevassa päätöksessä olisi ilmentävä nimenomainen euromääräinen osakkeen merkintähinta, jotta päätös rekisteröitäisiin, joka taas voi johtaa pitkittyneeseen vuoropuheluun rekisteriviranomaisen kanssa. Tilanne voi kuitenkin olla se, että optio- tai muiden erityisten oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden euromääräinen merkintähinta ei tosiasiallisesti ole vielä tiedossa hetkellä, jolloin optio- tai muita erityistä oikeuksia annetaan. Esimerkinomaisesti startup-toimikentällä tavanomaisiin instrumentteihin lukeutuviissa optio-ohjelmissa ja vaihtovelkakirjalainaa koskevissa sopimuksissa ei välttämättä voida euromääräisesti määrittää nimenomaista osakkeen merkintähintaa, sillä pääsääntöisesti osakkeen lopullinen merkintähinta määräytyy tiettyjen tulevaisuuden tapahtumien perusteella (esimerkiksi perustuen tulevan rahoituskierröksen arvonmääritykseen tai tiettyjen liikevaihtotavoitteiden saavuttamiseen). Vasta tämänkaltaisten ehdollisten tapahtumien toteutumisen myötä voidaan määrittää euromääräisesti osakkeen lopullinen merkintähinta.

Edellä todettu ei kuitenkaan tarkoita, etteikö osakkeen lopullisen merkintähinnan määräytymisperusteita olisi tarkkarajaisesti määritelty optio- tai erityisten oikeuksien antamista koskevassa päätöksessä ja sen mahdollisina liitteinä olevissa sopimuksissa, jolloin vaatimus pystyä poikkeuksetta euromääräisesti määrittämään osakkeen merkintähinta on katsottava ketteryttä vähentäväksi tekijäksi. Osakeyhtiölain tulisikin mahdollistaa riittävän ketterät toimintatavat myös pienemmille startup- ja kasvuyrityksille, jolloin optio- ja muita erityisiä oikeuksia annettaessa katsottaisiin riittäväksi, että päätöksessä ja/tai sen liitteenä olevissa sopimusasiakirjoissa mainitaan tarkkarajaisesti miten osakkeen lopullinen merkintähinta määräytyy.

Siksi ehdotamme, että osakeyhtiölain 10 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohtaa täsmennetään siten, että siitä kävisi selvästi ilmi, että tilanteissa, joissa osakkeen lopullinen merkintähinta ei vielä ole tiedossa

hetkellä, jolloin optio- tai muita erityisiä oikeuksia annetaan, on riittävää, että päätöksestä ilmenee tarkkarajaiset määräytymisperusteet osakkeen lopulliselle hinnalle.

Oikeusvarmuudesta ja osakassopimuksesta

Osakassopimuksen yhtiöoikeudellisiin vaikutuksiin on suhtauduttu oikeuskirjallisuudessa torjuvasti.

Korkeimman oikeuden tuore näkemys ratkaisussa KKO:2020:34 siitä, että osakassopimuksessa annettu suostumus osakkeiden suunnattuun lunastamiseen voidaan peruuttaa yhtiöoikeudellisesti vaikutuksellisella tavalla antaa kuitenkin syyn olettaa, että osakassopimus voi saada aikaan yhtiöoikeudellisia vaikutuksia. Miksi muuten osakassopimuksen osapuolella olisi tarvetta suostumuksensa peruuttamiseen nimenomaisesti yhtiöoikeudellisin vaikutuksin?

Lainsäätäjän tulisikin selventää vallitsevaa oikeustilaa osakeyhtiölain uudistuksen yhteydessä ja todeta, voivatko osakkeenomistajat ryhtyä keskinäiseen osakeyhtiöoikeudellisiin vaikutuksia aikaansaavaan sopimukseen ja jos voivat, niin mitkä olisivat sopimukseen ryhtymisen edellytykset ja mitä nämä yhtiöoikeudelliset vaikutukset voisivat olla.

Tällä hetkellä osakassopimuksen voidaan tulkita saavan aikaan yhtiöoikeudellisiä vaikutuksia mutta nämä yhtiöoikeudelliset vaikutukset ovat myös peruutettavissa. Vallitseva oikeustila on oikeusvarmuuden näkökulmasta ongelmallista, sillä osakassopimuksen osapuolet eivät kykene tehokkaasti arvioimaan osakassopimukseen ryhtymisestä aiheutuvia hyötyjä, haittoja sekä riskejä, koska osakassopimuksen tarkoista osakeyhtiöoikeudellisista oikeusvaikutuksista ei ole selvyyttä.

Hautamäki Jon
Nordic Law Oy